

FARMÁŘSKÉ LISTY

Vydává Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

Číslo 5 / ročník III. / listopad 2017

Každoroční podzimní setkání zemědělských podnikatelů se uskutečnilo již po čtyřadvacáté

Na začátku prvního listopadového týdne se uskutečnilo každoroční setkání zemědělských podnikatelů pořádané Českomoravským svazem zemědělských podnikatelů ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR a v rámci aktivit Celostátní sítě pro venkov. Úvodní slovo patřilo předsedovi svazu Ing. Františku Winterovi.

První den byla konference rozčleněna do čtyř bloků. Hlavními tématy byly zemědělství v klimatických změnách, dotační příležitosti v PRV, informování o nejčastějších chybách v rámci administrace a aktuality z Bruselu.

Svoji prezentaci přednesla Ing. Kateřina Bělinová, CIA, ředitelka odboru přímých plateb ministerstva

zemědělství, dále Ing. Jan Gallas, ředitel odboru environmentálního a ekologického zemědělství. K projektovým opatřením v rámci PRV 2014 – 2020 se následně vyjádřil Ing. Josef Tabery, ředitel odboru Řídicího orgánu PRV, který byl v rámci večera přítomen panelové diskuzi jako reprezentant ministerstva zemědělství.

Následovala praktická přednáška Ing. Kateřiny Adamcové, ředitelky Sekce projektových opatření PRV, OP Rybářství a Národních dotací, nazvaná Problémy při čerpání – nejčastější chyby při administraci žádostí. Na závěr svoji přednášku představil europoslanec Mgr. Et Mgr. Et Mgr. Tomáš Zdechovský, který se vyjadřoval k aktuální situaci SZP 2020+, novým výzvám jako je migrace a k nutnosti přizpůsobit se novým trendům a výzvám, které nás čekají.

Druhý blok otevřel Ing. Pavel Vinohradník, který zdůraznil důležitou roli organické hmoty v půdě a její významný vliv na problematiku erozí a kvalitu půdy, která bez aplikace organické hmoty ztrácí schopnost jí-

mat vodu. Následovala přednáška Sucho v krajině – zadržování vody klimatologa RNDr. Václava Cílka, CSc. Seznámil veřejnost s jednotlivými prognózami klimatických modelů pro Evropu. Po prezentaci čekalo na účastníky mnoho zajímavých přednášek. Mimo jiné zajímavý pohled na problematiku nejen klimatu přinesl starosta Kašperských hor Mělek Petr i slovenský kolega Ing. Marián Kohút (SK), zemědělec a člen představenstva Slovenské poľnohospodárske a potravinárske komory. Přednáška měla velký úspěch. Seznámila přítomné se situací na Slovensku, které se potýká s nejednoznačným postojem našeho východního souseda k SZP 2020+.

Po večeri byli všichni účastníci pozváni k moderované diskuzi. Významně do ní přispěl Bohumír Dufek, předseda Odborového svazu pracovníků zemědělství a výživy - Asociace svobodných odborů, předseda a také viceprezident Evropské federace odborových svazů pracovníků v zemědělství, potravinářství a turismu. Dále se diskuze zúčastnili Ing. Martin Šebestýán, MBA, ředitel Státního zemědělského intervenčního fondu, dále pak Ing. Zdeněk Nekula, předseda představenstva Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a.s. Ing. Svatava Maradová, MBA, ústřední ředitelka Státního pozemkového úřadu a v neposlední řadě i Ing. Štěpán Kala, MBA, Ph.D., ředitel Ústavu zemědělské ekonomiky a informací.

pokračování na str. 2

pokračování ze str. 1

Každoroční podzimní setkání zemědělských podnikatelů se uskutečnilo již po čtyřadvacáté

Druhý den konference zahájila prezentace na téma Aktuality z Bruselu Ing. Miloše Pinkase, vedoucího Oddělení zemědělství a životního prostředí Stálého zastoupení ČR při EU a současně mluvčího ve Zvláštním zemědělském výboru (SCA).

Přítomní byli informováni o Radě ministrů, která se konala 6. listopadu 2017, také se dozvěděli nejnovější aktuality k SZP 2020+ a ANC oblastem. Na řadu přišly i nové hrozby, s nimiž se Evropa potýká a které byly zmíněny v rámci přednášky europoslance Zdechovského. Závěr kon-

ference patřil Mgr. Ondřeji Marečkovi. Prezentoval závěry z programů investičních a provozních úvěrů.

Rozloučení se ujal 1. místopředseda Ing. Miroslav Jan Buchta. V rámci celého setkání měli posluchači možnost seznámit se s projektem Podnikavý zemědělec, na závěr

konference bylo prezentováno i aktuální video.

Za ČMSZP chceme poděkovat všem zúčastněným. Děkujeme za zajímavé přednášky i za podnětné a faktické komentáře. Jsme rádi, že letos přijelo tolik posluchačů.

Budeme se těšit na příští setkání.

Naším největším bohatstvím je voda a půda

Geolog Václav Cílek hovořil o problematice sucha a boje s ním. Opravdu sužuje svět takové sucho? Hrozí v průběhu několika let světu válka o vodu? Extrémní teploty ovlivňují v posledních letech i tuzemské klima, což se odráží i na zemědělské produkci.

Podle OSN by do několika let mohly být až tři miliardy lidí bez vody. Panuje opravdu takové sucho?

Sucho se dá počítat různým způsobem. Většinou se počítá tak, že víte, kolik spadne na daném území vody, kolik čerpají lidé a kolik čerpá příroda. V případě, že jde o průmyslovou oblast, je nutné ještě připočíst průmysl. Jakýkoliv údaj tohoto typu nám říká, že suchem je ohroženo opravdu hodně lidí.

Vláda schválila strategii pro boj se suchem. Měly by se obnovovat malé vodní nádrže, dělat pozemkové úpravy atd. Souhlasíte s tím?

Určitě s tímto návrhem souhlasím. Jen je potřeba si uvědomit, že některá zmíněná opatření mohou selhat. Nemělo by nás to zarážet, příroda se chová nevyzpytatelně. Důležité je proto začínat v malém měřítku, pozorovat, co se stane, a podle toho napravovat. Malé vodní nádrže v létě mohou sloužit jako protipožární anebo je lidé mohou využít ve chvíli, kdy je zakázáno zalévání zahrad. Výhodou je i to, že jsou blízko vsi. Pomáhají udržovat stabilní hladinu ve studnách. V péči o vodu a krajinu by se měly zasloužovat nejen stát, ale i vlastníci půdy. V 19. století došlo k mnoha povodním, a tak byly zemědělci a rybáři donuceni k tomu, aby opět s krajinou spolupracovali. Aby ji lépe obhospodařovali.

Starali se naši předkové o vodu lépe než my?

Jde o to, o které době mluvíme. Například během socialismu jsme se zbavili vody a teď dochází k myšlenkovému posunu, že vodu potřebujeme. Opět se vracíme k mezím a brázdám, kde se voda ukládá, a to je potřeba. Současný vývoj směřuje ke sbírání dešťové vody nebo takzvané šedé vody, což je odpadní voda neobsahující fekálie a moč, která odtéká z umyvadel, van, sprch či dřezů. Má to několik pozitivních dopadů. Prvním je, že zmenšuje povodňovou vlnu, protože zachytíte příval srážek. Další pozitivní věcí je, že šetříte pitnou vodu, se kterou se jinak splachují záchody či zalévají zahrady.

Opravdu čeká svět válka o vodu?

Nemyslím si, že by svět čekala válka kvůli vodě. Ale je pravda, že úbytek vody zasahuje celý svět a je potřeba této problematice věnovat zvýšenou pozornost.

Jak se díváte na degradaci půdy? Jaké to může mít důsledky pro naši krajinu, pro nás osobně?

Největším bohatstvím české země jsou právě voda a půda. Zemědělci je relativně málo, nevolí jednu společnou stranu, není proto žádný velký politický zájem se o ně starat. Degradaci půdy ohrožujeme její akceschopnost pro příští generace. Je proto důležité se o půdu lépe starat.

V poslední době se vedou vášnivé diskuze o pěstování řepky. Někteří říkají, že česká krajina je zaplavena žlutou řepkou a že to přírodě neprospívá. Jaký je váš názor?

Řepky je příliš mnoho, a to vinou nedodržování osevních postupů. Od samého začátku nemám rád biopaliva, protože jsou málo účinná. Jde v podstatě i o nastavení evropských dotací. Ty jsou často nastaveny škodlivě jako v tomhle případě.

Klima se mění i v Česku. Mají Češi v budoucnu na sníh zapomenout?

Spíše ne. Česká republika leží v pásmu, kde se láme vysušování jižní Evropy a dochází k větším srážkám v severní polovině Evropy. Začíná arktická oscilace, což znamená, že dochází k častějšímu proudění studeného vzduchu od severu. Středoevropská zima je hodně proměnlivá, a to ne pouze vlivem člověka. Na druhou stranu k nám proudí teplý vzduch ze středo- a jižní Evropy nebo až od Sahary. Statisticky se může ukázat, že rok od roku bude tepleji, ale zároveň bude průnik studeného vzduchu přinášet silné mrazy.

zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR

Krátké zprávy z Bruselu

Tomáš Zdechovský: vztah ČR k EU a očekávaná změna dotací

Jak byste hodnotil současný vztah České republiky k Evropské unii jakožto organizaci, jejíž je ČR součástí?

Současná vláda udělala obrovský posun. Projevuje se to třeba tak, že je Česká republika zvána na jednání, kam dříve jednoduše zvána nebyla. I česká témata jako například dvojí kvalita potravin jsou v EU brána poměrně vážně. Narážíme však na problém, že většina lidí u nás nechápe smysl Evropské unie. Hlavním důvodem je, že je i EU nikdo pořádně neinformuje. Což je patrné ze všech mediálních zdrojů. Podle průzkumů Češi prostě nevědí nic o globálních strategiích EU nebo propojenosti energetických sítí. Ale velmi dobře vědí, že v Německu koupí levnější a kvalitnější potraviny.

V čem se podle vás situace v ČR v tomto ohledu liší od situace v jiných „nových“ členských zemích EU? V Polsku, na Slovensku nebo v Maďarsku je EU vnímána pozitivněji.

Z vlastní zkušenosti mohu mluvit o Polsku, kde je prezentace EU daleko více přítomná. U nás se

o EU a situaci v ní mluví jen okrajově. Kdo u nás ví o evropské agentuře GSA (Agentura pro evropský globální navigační družicový systém; pozn. red.), která sídlí v Praze. Má tu na starost jeden z nejdůležitějších výzkumů, ale její prezentace je prostě neviditelná.

Očekáváte, že v budoucnu se změní dotace na zemědělství?

Na změny v dotacích se musí připravit čeští zemědělci, kteří budou muset trochu víc přemýšlet nad tím, aby nebyli jen producenti, ale také zpracovatelé a prodejci. Bude potřeba zaměřit se nejen na kvantitu, ale i na kvalitu a přemýšlet nad aspekty hospodářské soutěže. Nad tím, že dobrý příběh prodá víc než farma s obrovskými dotacemi. Budeme také muset změnit způsob nakládání s krajinou. To, že budeme v nejúrodnějších částech ČR stavět haly, to je totální nesmysl. Měli bychom zachovat alespoň částečný konsensus s přírodou.

zdroj: EurActiv.cz

Soutěž ELO

**Nebojte se přihlásit do soutěže
LAND AND SOIL MANAGEMENT AWARD!
– vítězný projekt získá 5 000 €**

Cena odměňuje využívání půdy a postupy pro hospodaření s půdou, které snižují půdní hrozby, např. degradaci půdy, erozi, snížení obsahu organických látek, difuzní kontaminaci a zhutnění, jakož i snižování biodiverzity půdy, salinizaci, záplavy, sesuvy půdy atd.

Jedná se o ocenění mimořádného úspěchu.

Soutěž si klade za úkol povzbuzovat nové koncepce ochrany půdy a jejich provádění v oblasti správy půdy a zvyšuje povědomí o důležitosti funkcí půdy.

KDO MŮŽE PODAT PŘIHLÁŠKU?

Farmáři, vlastníci půdy, správci půdy, skupiny zemědělců, samostatně nebo ve spolupráci s výzkumnými ústavami, univerzitami nebo soukromými společnostmi.

PROČ SE PŘIHLÁSIT?

Ukažme, že vaše práce je na špičkové úrovni, zviditelněte činnost na místní, celostátní i evropské úrovni. Ukažme, že pracujeme i přes veškeré nástrahy na udržitelné cestě.

Vítězný projekt získá každoročně společně s diplomem 5 000 €.

JAK SE PŘIHLÁSIT?

<http://www.europeanlandowners.org/awards/soil-land-award>

Lhůta pro podání přihlášek je 31. prosinec 2017.

Sazby přímých plateb pro rok 2017

Ministerstvo zemědělství stanovilo pro rok 2017 sazby přímých plateb. Mimořádně budou z důvodu sucha letos také vyplaceny zálohy na SAPS ve výši 70 %.

Sazba jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS) byla stanovena ve výši 3 377,73 Kč na hektar, sazba platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (greening) ve výši 1 853,35 Kč na

hektar a sazba platby pro mladé zemědělce ve výši 844,43 Kč na hektar.

O SAPS požádalo v letošním roce téměř třicet tisíc zemědělců. Jedná se o nejrozšířenější zemědělskou dotaci. Mezi zemědělce bude rozděleno přes 12 miliard korun.

Přesnou tabulku naleznete: <http://cmszp.cz/mze/2017/sazby-primych-plateb-pro-rok-2017/>

Nejvíce naši produkci ovlivňuje počasí

Krásné lesy, zelené louky a pastviny, úrodná krajina protkaná řekami, jejíž terén se směrem na západ mírně zvedá. I zdejší farmáři mají své radosti a starosti, i zde bojují hlavně s měnícím se počasím. Jeden z nich, který žije a hospodaří v oblasti Botoșani na severu rumunské Moldávie, se podělil se čtenáři Farmářských listů o své zkušenosti a informace o podmínkách jak legislativních, dotačních, tak i těch přírodních.

Můžete představit vaši farmu? Jak vznikla a jaká je její historie?

Začínal jsem před dávnými třiceti lety. Do dnešní doby se naše hospodářství rozrostlo a rozkládá se už na 10 hektarech. Naše nejvýznamnější produkce spočívá v pěstování kukuřice, pšenice, řepky, sóji, řepy a slunečnice. Začínali jsem však s menším množstvím. K podnikání jsem se dostal díky své rodině. Nemohu říci, že se jedná o rodinnou tradici, ale několik mých předků v této oblasti podnikalo a já tak k tomu měl od malička blízko.

Byl problém získat licenci pro vaše podnikání?

U nás dříve nebyl velký problém s licencí na podnikání v tomto oboru. Jak je to dnes, to vám bohužel nepovím.

Jaké je vaše podnikání v současnosti?

Pokaždé, když mi někdo takovou otázku položí, musím říci, že mi je dost těžko. Našemu podnikání se momentálně nevede nejlépe. Trápí nás nedostatek vhodné zemědělské techniky. Vše by pro mě bylo daleko jednodušší, kdybych měl více kvalitních strojů. To je však

problém, který snad jednou dokážeme odstranit. Daleko závažnější problémy jsou změny počasí. Počasí je velkým a podstatným faktorem a dnes je bohužel velmi nestabilní. V budoucnu se zřejmě budeme muset zaměřit na to, zda náš sortiment nebude třeba obměnit.

Využíváte některé z dotací, kterými váš stát podporuje zemědělce?

Ano, využíváme dotace, které máme od státu. Je pravda, že nejsou nijak veliké, ale zatím s nimi vystačíme. Z mnohých stran jsem slyšel, že takzvaný dotační kohoutek bude přiškrčen, ale zatím žádné oficiální stanovisko nepřišlo. A tak každý

rok, kdy dotace dostaneme, je pro nás jednodušší.

Bylo by vaše podnikání udržitelné i bez dotací?

Bez dotací bychom nemohli fungovat. Určitě ne v dnešní době, kdy, jak jsem již uváděl, proti nám stojí to nejdůležitější, a to počasí.

Je vaše společnost součástí některé neziskové společnosti či sdružení, které se zaměřuje na problematiku zemědělství?

Nejsme členy žádné takové organizace.

Zkusil jste diverzifikaci v nezemědělském sektoru? Je pro vás zajímavá oblast agroturistiky?

Bohužel místo, kde žiji a podnikám, není vhodné pro agroturistiku. Mnoho lidí si myslí, že tímto směrem bychom se měli vydat, pokud máme problémy s dosavadní obživou. Avšak ne všechna místa jsou k tomuto účelu vhodná. A bohužel, naše oblast k tomu není a nikdy nebude vhodná.

Finalizujete v rámci svého podnikání výrobu? Využíváte nějaká odbytová družstva nebo spolupracujete s jinými subjekty?

Nespolupracujeme s žádnými dalšími firmami. Veškerou produkci si zpracováváme a dále i prodáváme sami.

Vyhlášení soutěže Zemědělec roku 2017

Tradiční vyhlášení 16. ročníku soutěže Zemědělec roku se uskutečnilo 8. listopadu v Národním domě v Praze na Vinohradech.

Slavnostního večera se se ctí ujal Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů jako dlouholetý partner akce. Zástupce svazu předával jednu z dvanácti udělovaných cen.

Cílem soutěže je zviditelnit zemědělství a při slavnostní příležitosti vyhlásit ty nejlepší. Každý zúčastněný tak může porovnat vlastní hospodaření s dalšími adepty.

Seznam použitých zkratk a pojmů

- ANC** (Areas with Natural Constraints)
– redefinice méně příznivých oblastí (dříve LFA)
- CIA** – certifikovaný interní auditor
- GSA** – Agentura pro Evropský globální navigační družicový systém
- PRV** – Program rozvoje venkova
- SAPS** – Jednotná platba na plochu
- SZP** – Společná zemědělská politika

FARMÁŘSKÉ LISTY

Farmářské listy
– elektronický zpravodaj Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů

Vydává ČMSZP, Slezská 7, 120 00 Praha 2

Kontakt:
Ing. Karolína Menclová, ředitelka
Tel.: +420 227 010 354
E-mail: info@cmszp.cz
web: www.cmszp.cz

Grafický návrh: poustr.cz
Sazba: poustr.cz

Použité fotografie jsou majetkem archivu ČMSZP nebo volně dostupných databází, pokud není u fotografie uvedeno jinak.

Vydávání periodika je v roce 2017 podpořeno dotací z Ministerstva zemědělství v rámci projektu Podnikavý zemědělec.